

**UCHWAŁA NR XLVIII/349/23
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 28 lutego 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata
2023-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz. U. z 2022 r. poz. 447, poz. 1700, poz. 2140) - Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2023-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Janusz Szerffel

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/349/23
Rady Gminy w Dobroniu
z dnia 28 lutego 2023 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DOBRONŃ
NA LATA 2023 – 2025**

Dobroń 2023
SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	1
WSTĘP.....	2
PODSTAWA PRAWNA.....	4
DIAGNOZA SPOŁECZNA	5
ANALIZA SWOT	7
CELE PROGRAMU	11
REALIZACJA PROGRAMU	13
EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU	16
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	17
MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ.....	18
KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU	18
PODSUMOWANIE	19

WSTĘP

Program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, podobnie jak poprzednie, jest też kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Dobroń od 2014 roku.

Celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko, a przede wszystkim wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych. Głównym założeniem i istotą systemowych rozwiązań jest obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, który spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Jest to istotne zadanie dotyczące funkcjonowania rodziny oraz wypełniania przez nią ról i obowiązków. Działania kierowane do rodzin mają na celu wsparcie, rozwój i wzmacnianie więzi ze środowiskiem.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju.

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim jak i międzynarodowym. Art.18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką, a dziecko i rodzina wymagają wsparcia i szczególnej troski i ochrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Rodzina pomimo zmian, jakie zaszły w ciągu ostatnich dziesięcioleci nadal jest najlepszym środowiskiem, w którym powinien wychowywać się człowiek w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

W rodzinach przeżywających trudności, tam gdzie występują dysfunkcje, widoczne są problemy rzutujące na harmonijny rozwój dziecka. Te problemy wiążą się z dezintegracją rodziny, a wśród powodów i czynników, które składają się na ten proces wymienić należy: brak stabilizacji zawodowej i materialnej, bezrobocie, niezaradność życiowa członków rodziny, brak perspektyw na przyszłość, niewydolność wychowawcza rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także problem alkoholowy jednego lub obojga rodziców, stosowanie przemocy, karalność sądowa, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych. Zazwyczaj te niekorzystne sytuacje w rodzinie występują jednocześnie.

Rodziny dysfunkcyjne powodują potrzebę stałego monitoringu przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, policji oraz przedstawicieli innych instytucji. Praca z rodziną przeżywającą trudności winna opierać się na współpracy z jej otoczeniem, krewnymi, ale też na zapewnieniu rodzinie dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Niniejszy Program zawiera propozycje pomocowe, które powinny wspierać rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej ról i funkcji. Ma na celu zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różne trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. Głównym założeniem niniejszego dokumentu jest wsparcie rodziny już na etapie rodzenia się problemów.

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz. 1249 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r., poz. 1119 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r., poz. 2050 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r. poz.1329)
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)
8. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobroń na lata 2021 – 2025.

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gminę Dobroń zamieszkuje 7 866 osób (stan na 31.12.2021 roku). Na przestrzeni lat 2019 – 2021 liczba mieszkańców uległa niewielkiemu zwiększeniu. W 2021 roku w stosunku do 2019 roku widoczny jest wzrost o 1,8%.

Na terenie gminy znajdują się instytucje takie jak: przedszkole z oddziałem filialnym, trzy szkoły podstawowe, centrum kultury, biblioteka, ośrodek zdrowia, urząd gminy i ośrodek pomocy społecznej.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało analizą danych osób i rodzin korzystających ze świadczeń oraz z innych form wsparcia realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu.

Na koniec 2021 r. liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej wyniosła 68 rodzin, 122 osób w tych rodzinach, została udzielona pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej dla 141 rodzin, 294 osób w tych rodzinach, liczba rodzin otrzymujących świadczenie rodzinne wyniosła 281 rodzin, 769 osób w tych rodzinach, liczba rodzin otrzymujących świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyniosła 17 rodzin, liczba osób – 29. W 2021 roku 11 rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny.

Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Pabianicach wynika, że na 31.12.2021 roku zarejestrowanych jako bezrobotnych było 154 osób, w tym 68 kobiet, mężczyzn 86, z prawem do zasiłku dla bezrobotnych było 25 osób.

Kiedy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej i umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną. Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach ustalono, że 11 dzieci z terenu Gminy Dobroń (stan na 31.12.2021 r.) przebywa w pieczy zastępczej, w tym:

- a) w rodzinach zastępczych spokrewnionych 4 dzieci,
- b) w rodzinie zastępczej niespokrewnionej 4 dzieci,
- c) w placówce opiekuńczo-wychowawczej 3 dzieci.

Rodziny przeżywające trudności w obszarach opiekuńczo – wychowawczych, niezaradne życiowo to przede wszystkim klienci pomocy społecznej. Analizując powody niezaradności, trudno tego nie łączyć ze zjawiskiem bezrobocia, przemocy domowej, problemami w wypełnianiu ról społecznych.

Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji materialnej	2021 rok		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	
Ubóstwo	42	65	
Sieroctwo	3	8	
Bezdomność	3	3	
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności	0	0	
Bezrobocie	21	39	
Niepełnosprawność	43	61	
Długotrwała choroba	22	35	
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	34	54	
W tym:	rodziny niepełne	4	10
	rodziny wielodzietne	2	10
Alkoholizm	6	8	
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	
Zdarzenia losowe	2	3	
Sytuacja kryzysowa	0	0	

Rozwiązywanie problemów społecznych w gminie Dobroń to zadania, którymi zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. Działania pracowników socjalnych i asystenta rodziny mają charakter interdyscyplinarny i powiązane są we współpracy z Urzędem Gminy w Dobroniu, Komendą Powiatową Policji w Pabianicach, służbą zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznym, placówkami oświatowymi, sądem., itp.

ANALIZA SWOT

W konstruowaniu niniejszego Programu zastosowano analizę AWOT, która przedstawia diagnozę systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gminie Dobroń. Pozwala zidentyfikować jego mocne i słabe strony oraz określić płynące z otoczenia szanse i zagrożenia umożliwiające lub hamujące planowane działania.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
wykwalfikowana kadra pracownicza	niski poziom aktywności i gotowości ze strony społeczności lokalnej do współpracy
rozwój poradnictwa rodzinnego	niewystarczające zaangażowanie oraz brak współpracy ze strony rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
wypracowane dobre praktyki w ramach regularnej współpracy z rodzinami przez specjalistów: pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów, kuratorów oraz przedstawicieli innych instytucji działających na rzecz rodziny	niewystarczająca motywacja oraz zaangażowanie rodzin do współpracy w zakresie poprawy wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych
dobra współpraca z samorządem gminnym	niska aktywność zawodowa wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej
wspieranie rodzin przeżywających trudności w zakresie prawidłowego wypełniania ról społecznych	wycuczona bezradność i roszczeniowa postawa dorosłych członków rodzin
wypracowane dobre praktyki w zakresie współpracy z instytucjami na rzecz wsparcia rodzin	brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych
działalność Punktu Konsultacyjnego na rzecz osób i rodzin z problem alkoholowym;	brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny
cykliczne programy edukacyjne w szkołach	brak infrastruktury socjalnej (lokali socjalnych i mieszkań chronionych)
otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym	niechęć klientów Ośrodka do możliwości skorzystania z porad specjalistów
zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny	
dobrze rozwinięta komunikacja, łatwy dostęp do aglomeracji miejskich;	

SZANSE	ZAGROŻENIA
rozwój form zabezpieczenia społecznego rodzin z dziećmi	Trudności z motywowaniem rodzin do zmiany stylu życia, opór przed usamodzielnieniem
rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej	Ograniczona dostępność do lekarzy, specjalistów
wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez rodziców	Zagrożenie epidemiologiczne, z którego wynika wysokie prawdopodobieństwo wzrostu skali bezrobocia oraz wskaźników ubóstwa
edukacja rodziców, poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie	Wzrost kosztów utrzymania rodzin
rozpowszechnianie i promowanie działań wspierających rodziny	Nierówność szans w dostępie do instytucji kultury, zdrowia, pomocy społecznej wynikające z odległości i trudności komunikacyjnych

Zasoby i możliwości rozpoznane na terenie gminy Dobroń

1. W ramach opieki przedszkolnej działa placówka w Dobroniu z oddziałami filialnymi w Chechle Drugim i Mogilnie Dużym. Na terenie gminy funkcjonują trzy szkoły podstawowe.
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem Wójta Gminy Dobroń. W jego skład wchodzi przedstawiciele różnych instytucji: pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, policji i sądu. Podstawowym zadaniem Zespołu jest analiza problemu przemocy w rodzinie, diagnozowanie sytuacji, inicjowanie działań niwelujących negatywne sytuacje, monitoring środowisk zagrożonych przemocą. Podstawowym narzędziem pracy jest indywidualny plan działań na rzecz osób zagrożonych przemocą, opracowany na posiedzeniach grup roboczych. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
3. Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Dobroniu realizuje działania w zakresie profilaktyki i zapobiegania negatywnym skutkom na rzecz ochrony zdrowia dzieci i rodzin. Bardzo dobra współpraca z lekarzami rodzinnymi oraz pielęgniarkami środowiskowymi przekłada się na efektywność działań.
4. Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach (Posterunek Policji w Hermanowie) współpracuje z pracownikami pomocy społecznej oraz pedagogiem szkolnym. Istotą

są działania edukacyjne i osłonowe adresowane do dzieci i młodzieży. Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji podejmują interwencje w sytuacjach zgłaszanej przemocy domowej.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu realizuje zadania w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Działania jakie podejmują członkowie Komisji mają na celu zwiększenie świadomości osób zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, dróg poszukiwania pomocy i wsparcia, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie negatywnych skutków problemu uzależnienia od alkoholu czy też środków psychotropowych. Członkowie Komisji współpracują z kadrą pedagogiczną placówek oświatowych, ośrodka pomocy społecznej w zakresie realizacji wypoczynku letniego, programów profilaktycznych.

Instytucją, która na co dzień współpracuje z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, przeżywającymi trudności w wypełnianiu ról społecznych, borykającymi się z innymi dysfunkcjami jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. W ramach pracy socjalnej pracownicy udzielają klientom pomocy w zakresie realizacji podstawowych funkcji społecznej, wspierają w czynnościach dnia codziennego ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa i dobra dzieci. W pracy z rodziną wykorzystuje się wiele metod i narzędzi, które pozwalają na wzmacnianie tych rodzin w ich codziennym życiu.

Asystent rodziny

Asystent rodziny ma na celu motywowanie oraz wspieranie rodziców w prowadzonych przez nich działaniach z zakresu wychowawczego oraz opiekuńczego, jest również podmiotem pomocnym w kontekście kreowania umiejętności posiadanych przez członków rodziny w zakresie rozwiązywania przez nich problemów oraz pokonywania trudności. Asystent również analizuje postępy, jakie zachodzą w rodzinie oraz ocenia skuteczność wykonywania planu.

Głównym oraz podstawowym celem asystenta rodziny jest dążenie w swojej pracy do tego, by dana rodzina charakteryzowała się osiągnięciem właściwej stabilności życiowej, a także możliwości wzięcia odpowiedzialności za swoje życie. Elementarne zadanie asystenta rodziny to podejmowanie działań mających na celu wspieranie rodzin poprzez wypełnianie funkcji wychowawczych, socjalizacyjnych, opiekuńczych.

Powyżej wskazane zostało główne zadanie realizowane przez asystenta rodziny, oprócz tego asystent wykonuje również zadania bardziej szczegółowe, do których zaliczyć można między innymi:

- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów w rodzinie:
 - a) wychowawczych;
 - b) psychologicznych;
 - c) społecznych;
 - d) socjalnych;
 - e) zawodowych.
- dążenie do poprawy warunków życia rodzin;
- zachęcanie rodzin do możliwości korzystania także z innych form pomocy;
- towarzyszenie rodzinom o charakterze dysfunkcyjnym;
- dążenie do wzmocnienia więzi w rodzinach;
- utrzymywanie stałych relacji z rodzinami;
- sporządzanie planu pomocy;
- prowadzenie właściwej dokumentacji;
- sporządzanie opinii dotyczących rodziny;
- prowadzenie konsultacji o charakterze indywidualnym;
- podejmowanie interwencji;
- diagnozowanie problemów;
- motywowanie do działań;
- podejmowanie współpracy z innymi podmiotami pomocniczymi oraz wspierającymi;
- dążenie do integracji rodziny ze środowiskiem.

Warto wspomnieć również o tym, że szczegółowe cele i zadania, jakie przyświecają pracy asystenta rodziny są również określone w standardach świadczenia pracy, do szczególnych zadań zalicza się także pomoc w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych rodziny, kreowanie warunków umożliwiający wzrost umiejętności opiekuńczych oraz wychowawczych w rodzinie, motywowanie i wspieranie członków rodziny w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, propagowanie aktywizacji zawodowej w rodzinach, motywowanie do wzrostu umiejętności o charakterze społeczno – socjalnym, propagowanie kultury nauki, wspieranie w działaniach z zakresu zdobywania wykształcenia.

CELE PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Dobroń, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego;
- 2) prowadzenie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych;
- 3) promowanie prawidłowego modelu rodziny;
- 4) podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych;
- 5) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży.

Koordinator oraz realizatorzy programu

Kooperatorem programu jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobroniu.

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu współpracujący z:

- 1) pracownikami placówek oświatowych;
- 2) Urzędem Gminy w Dobroniu (właściwe stanowiska);
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobroniu;
- 4) Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 5) Punktem Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznym (psychologiem);
- 6) Posterunkiem Powiatowej Policji w Hermanowie (dzielnicowi);
- 7) Przedstawicielami służby zdrowia;
- 8) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach;
- 9) Sądem Rejonowym w Łasku (kuratorami zawodowymi i społecznymi);
- 10) Instytucjami kultury;
- 11) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Pabianicach;

- 12) Kościołem i związkami wyznaniowymi;
- 13) Klubami i organizacjami sportowymi;
- 14) Innymi instytucjami i podmiotami publicznymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Przy realizacji działań podmioty i partnerzy powinni kierować się ideą wsparcia rodzin w przewyżczeniu trudnych sytuacji, w pokonywaniu barier i trudności w wypełnianiu zadań opiekuńczo – wychowawczych. Dobro rodziny i dziecka ma stanowić najważniejszy cel w przywróceniu zdolności do wypełniania funkcji rodzicielskich. Podejmowane działania powinny uwzględniać zrozumienie dla indywidualnych potrzeb dziecka, jego postrzegania otaczającego świata, ufności i wiary w dorosłych.

Realizacja Programu została zaplanowana na lata 2023 – 2025. Jest to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

Odbiorcy programu:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej;
2. Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem;
3. Rodziny dotknięte przemocą;
4. Rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności;
5. Dzieci i młodzież, która pozbawiona jest właściwej opieki, pomocy i wsparcia ze strony otoczenia, rodziny, najbliższych, zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
6. Instytucje działające na rzecz rodzin, dziecka oraz ich otoczenia.

REALIZACJA PROGRAMU

1. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego

Lp.	Działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1	Wypracowanie procedur umożliwiających efektywne działania na rzecz rodzin	GOPS inne instytucje	2023-2025	Liczba procedur
2	Systematyczne podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy	GOPS, placówki oświatowe	2023-2025	Liczba szkoleń
3	Skierowanie i finansowanie pobytu rodzin w ośrodkach wsparcia, schroniskach	GOPS	2023-2025	Liczba rodzin skierowanych do placówek
4	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności	GOPS	2023-2025	Liczba rodzin objętych pomocą
5	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w stołówkach szkolnych, przedszkolach	GOPS	2023-2025	Liczba dzieci korzystających z posiłków

2. Prowadzenie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych

Lp.	Działania	Realizatorzy	Okres realizacji	wskaźniki
1	Poradnictwo specjalistyczne, porady, prelekcje dla rodziców	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Punkt Wsparcia Interwencyjno-Psychologicznego, placówki oświatowe	2023-2025	Liczba porad, szkoleń
2	Udział w programach, współpraca w ramach inicjatyw mających na celu wsparcie rodzin	GOPS inne instytucje	2023-2025	Liczba rodzin objęta działaniami, zmiany w funkcjonowaniu rodzin

3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.

Lp.	Działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1	Modelowanie prawidłowych postaw rodzicielskich, uświadamianie w zakresie funkcji poszczególnych członków rodziny	GOPS, terapeuta, psycholog	2023-2025	Liczba działań, liczba osób korzystających z porad
2	Wspieranie działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw tolerancji, akceptacji	placówki oświatowe	2023-2025	Liczba programów i działań
3	Motywowanie członków rodzin do podjęcia terapii w zakresie uzależnień	GOPS, terapeuta, psycholog	2023-2025	Liczba osób korzystających z porad

4. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych

Lp.	Działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny	GOPS	2023-2025	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny
2	Pomoc rodzinie na podstawie rozpoznanych potrzeb	GOPS, Asystent rodziny	2023-2025	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, pracowników socjalnych
3	Stały monitoring jakości życia dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, kuratorzy, pedagodzy szkolni, służba zdrowia	2023-2025	Liczba wizyt w środowiskach zagrożonych

5. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży

Lp.	Działania	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
1	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	GOPS	2023-2025	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-

				wychowawczych
2	Organizacja wypoczynku, czasu wolnego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	GOPS, placówki oświatowe, kultury, GKRPA, kluby i organizacje sportowe	2023-2025	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku
3	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	GOPS	2023-2025	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych
5	Tworzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, opieki świetlicowej	placówki oświatowe, GKRPA	2023-2025	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych, oferta programowa
6	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dziecka	SPZOZ, GOPS	2023-2025	Liczba monitorowanych Środowisk

EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2023 – 2025 ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności zagrożonych marginalizacją,
2. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
3. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa rodziny, więzi rodzinnych,
4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin,
5. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego dzieci i rodzin.
6. Zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa specjalistycznego, zwiększenie świadomości korzyści płynących ze wsparcia specjalistów,
7. Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej,
8. Ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
9. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
10. Wykorzystanie istniejących zasobów instytucji działających na rzecz poprawy funkcjonowania dzieci i rodziny,
11. Wzrost kompetencji rodzin, poprawa w wypełnianiu ról społecznych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Źródłem finansowania Programu są:

- 1) budżet państwa, dotacje celowe i dofinansowania zadań własnych;
- 2) budżet gminy Dobroń
- 3) inne źródła finansowania.

Szczegółowe źródła finansowania zadań w zakresie programu określa uchwała Rady Gminy w Dobroniu na dany rok budżetowy.

Środki finansowe na realizację programu przeznaczone w budżecie na 2021 roku wynoszą 132.555,91 złotych, z przeznaczeniem na częściową refundację na rzecz powiatu wydatków za pobyt dzieci z Gminy Dobroń w pieczy zastępczej oraz 48.138 złotych na realizację usług asystenta rodziny, koszt wynagrodzenia, szkolenia, delegacje służbowe oraz 1.500 zł – dodatek do wynagrodzenia asystenta rodziny na rok 2021 z budżetu państwa.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem ponosi koszty opieki i wychowania w pieczy w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku jego pobytu w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – od trzeciego roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków na realizację zadania.

MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych i planowanych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring działań będzie polegał na gromadzeniu danych i informacji na temat zrealizowanych zadań w ramach niniejszego programu, czasu realizacji, źródła finansowania jak też przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu. Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych to dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

Na podstawie art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do 31 marca każdego roku, wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Zgodnie z art.187 ust.3 wyżej wspomnianej ustawy sporządzane jest sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i przekazywane wojewodzie w wersji elektronicznej do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku, do dnia 31 lipca danego roku za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku.

PODSUMOWANIE

Każda rodzina codziennie boryka się z problemami, które trzeba pokonać. Są rodziny, które potrafią sprostać obowiązkom, pomyślnie rozwiązać własne problemy, ale są też takie, które nie potrafią w pełni wypełniać swych funkcji oraz rozwiązywać pojawiające się sytuacje kryzysowe.

Trudne warunki materialne, nie rozwiązane problemy, niedostatek w spełnianej przez rodzinę funkcji opiekuńczej, niewydolność wychowawcza, rozpad rodziny, zrywanie więzi rodzinnych i zanikanie poczucia odpowiedzialności, ograniczenia w zaspokajaniu wielu potrzeb, narastanie sytuacji konfliktowych to źródła wielu zjawisk negatywnych, które wymagają interwencji z zewnątrz.

Współczesnej rodzinie potrzebna jest pomoc wielostronna, dlatego należy angażować możliwe siły i środki społeczne. Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. Zadaniem wszystkich instytucji działających w tym obszarze jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, które doświadczają przemocy ze strony rodziców, zaniedbania. Cel ten można osiągnąć poprzez wspólne, jednolite zasady postępowania służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie oraz może zaowocować poprawą sytuacji bytowej małoletnich, a także wzrostem świadomości rodziców w aspekcie troski o dzieci.

Opracowała: Adrianna Prusisz

Grażyna Baranowicz